

Paide Hammerbecki Põhikool

AINEKAVA

KOOLIASTE	II
ÕPPEAINE	eesti keel
ÕPPEAINE KIRJELDUS	<p>Eesti keel on rahvuskultuuri ja identiteedi kandja. Selle valdamine kõnes ja kirjas on mõtlemisvõime kujunemise, vaimse arengu ning sotsialiseerumise alus. Eesti keele hea valdamine on eduka õppimise eeldus kõikides õppeainetes. Ainevaldkonna õppeained toetavad õpilase emakeele- ja kirjanduspädevuse ning suhtlemisoskuse arengut. Eesti keeles ja kirjanduses omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning erinevaid lugemis-, kirjutamis- ja suhtlemisoskusi.</p> <p>II ja III kooliastmes kujundatakse õpilaste teadmisi ja oskusi neljas õppevaldkonnas: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstiloomine ning keeleteadlikkus.</p>

<p>TEADMISED</p> <p>1) valib juhendamise abil olukorrale vastava suhtluskanali;</p> <p>2) esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, avaldab viisakalt ja olukorrast lähtuvalt arvamust, sõnastab järelduse;</p> <p>3) põhjendab oma seisukohta ja aktsepteerib kaaslaste põhjendatud seisukohti;</p> <p>4) kasutab suhtluses sobivaid keelevahendeid, sh korrektset kirjakeelt õpitu piires nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses.</p> <p>5) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;</p> <p>6) iseloomustab õpitud tekstiliike ja nende kasutamise võimalusi;</p> <p>7) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;</p> <p>8) võrdleb tekste, esitab küsimusi, avaldab arvamust, teeb tekstist lühikokkuvõtte;</p> <p>9) kuulab ja jälgib vastuvõetavat teksti, valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi;</p> <p>10) tunneb kirjutamiseks ja esinemiseks valmistumise põhietappe;</p> <p>11) jutustab, kirjeldab, võrdleb ja arutleb suuliselt;</p> <p>12) kirjutab eesmärgipäraselt eri liiki eakohaseid tekste;</p> <p>13) vormistab kirjalikud tekstid korrektselt nii käsikirjas kui ka arvutis;</p> <p>14) kirjeldab eesti keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliikide tüüpuhte;</p> <p>15) moodustab ja kirjavahemärgistab lihtlauseid,</p>	<p>OSKUSED</p> <p>1) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult;</p> <p>2) teeb õpitu piires keeleteadlikke valikuid, kasutab korrektset kirjakeelt ja sobivat sõnavara;</p> <p>3) loeb tekste ladusalt ja eesmärgistatult eri keskkondades ja allikatest;</p> <p>4) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades ja allikate toel;</p> <p>5) analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;</p> <p>6) mõistab eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust, sisu, keelelist eripära.</p>	<p>HOIAKUD</p> <p>1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;</p> <p>2) mõistab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;</p> <p>3) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi;</p> <p>4) väärtustab lugemist, leiab endale sobivat lugemisvara</p>
--	--	--

sealhulgas koondlauseid ja lihtsamaid liitlauseid; 16) järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid; 17) rakendab omandatud keeleteadmisi; 18) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke		
4. KLASS		
ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU JA PÕHIMÕISTED	PRAKTILISED TÖÖD, ÕPIPROJEKTID ÕPPETEGEVUS VÄLJASPOOL KLASSIRUUMI, ÕPPETEGEVUSED
Suuline ja kirjalik suhtlus 1) kuulab mõtestatult eakohast teksti, toimib saadud sõnumi või juhendite järgi; 2) jutustab kuuldud teksti ümber; 3) esitab kuuldu ja nähtu kohta küsimusi; 4) väljendab oma arvamust, annab infot arusaadavalt edasi; 5) leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku vormi; 6) esitab peast ilukirjandusteksti omal valikul, loeb teksti rollis;	Suuline ja kirjalik suhtlus 1) kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine, juhendi järgimine ja kuuldu põhjal tegutsemine; 2) kuuldud teksti ümberjutustamine: lavastuse, proosa-, luule- ja ainetekstide sisu ümberjutustamine; 3) kuuldu kohta täpsustavate küsimuste esitamine, esitatud küsimuste mõistmine ja küsimustele vastamine, seoste leidmine tekstis; 4) loetu ja kuuldu kohta arvamuse avaldamine ja seisukoha põhjendamine, näite toomine tekstist;	Midrimaa – luuletuse ilmekas mõtestatud esitamine. Teeme ise teatrit - klassi näidendi loomine ja esitamine, draamateksti ilmekas esitlemine, suhtlemine erinevates suhtlusolukordades. Emakeelepäev – väärtustab emakeelt ja kultuuri; kirjutab õpitud keelendite ulatuses etteütlust.

<p>2) valdab lihtsamaid lugemistehnikaid, eesmärgistab lugemist;</p> <p>3) kirjeldab tarbe- ja ilukirjandusteksti peamisi erinevusi;</p> <p>4) vastab teksti põhjal koostatud küsimustele tekstinäidete või oma sõnadega, koostab teksti kohta küsimusi ja leiab tekstist vajalikku infot;</p> <p>5) nimetab ilukirjanduse põhiliike, proosa, luule, draama, ja nende tunnuseid;</p> <p>6) nimetab rahvaluule põhiliike ja nende tunnuseid;</p> <p>7) tutvustab loetud proosateose sisu ja tegelasi ning kõneleb loetust; kirjeldab teksti põhjal sündmuste toimumise aega, kohta ja tegelasi;</p> <p>8) kirjeldab luuletuse meeleolu, aega, kohta;</p> <p>9) esitab ilukirjandusteksti mõtestatult;</p> <p>10) leiab vajaliku või huvipakkuva raamatu;</p> <p>11) on läbi lugenud vähemalt neli eakohast väärtkirjandusteost;</p> <p>12) tutvustab loetud raamatut kaaslastele, annab loetule hinnangu ning põhjendab seda.</p>	<p>2) lugemiseks valmistumine, lugemise eesmärgistamine, keskendumine lugemine;</p> <p>3) lugemistehnika arendamine, korduv lugemine, häälega ja hääleta lugemine, pauside, tempo ja intonatsiooni jälgimine, lugemist hõlbustavad võtted;</p> <p>4) lause, lõigu ning tervikteksti mõistmine ja ümberjutustamine;</p> <p>5) tarbeteksti ja ilukirjandusteksti eesmärgi ja lugemise eripära;</p> <p>6) teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide, remarkide, üksiksõnade jm alusel;</p> <p>7) enne lugemist olemasolevate teemakohaste teadmiste ja kogemuste väljaselgitamine, oma küsimuste esitamine ning uute teadmiste vastu huvi äratamine (mida tean, mida tahaksin teada);</p> <p>8) ilukirjandustekst, kujundlik keelekasutus;</p> <p>9) ilukirjanduse põhiliigid: luule, proosa, draama, nende erijooned;</p> <p>10) jutustava teksti vastuvõtt;</p> <p>11) süžee, sündmuste toimumise koht, aeg ja tegelased, käivitav sündmus,</p>	
--	---	--

	<p>lahendus, sündmuste järjekorra edasi edasiandmine;</p> <p>12) arutlemine tekstis käsitletud teema, tegelaste motiivide üle, oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine tekstinäidete toel;</p> <p>13) küsimustele vastamine tekstinäidete või oma sõnadega. loetava kohta märkmete, märksõnaskeemi, kava ja küsimuste koostamine;</p> <p>14) loetud teksti dramatiseering õpetaja juhiste toel;</p> <p>15) luuletuse teema määratlemine, aja ja koha kirjeldamine, meeleolu kirjeldamine;</p> <p>16) luuletuse ja proosateksti mõtestatud esitamine (meeleolu, laad);</p> <p>17) vajaliku ja huvipakkuva raamatu leidmine kataloogi või e-otsingut kasutades;</p> <p>18) loetud raamatu sisu ja tegelaste tutvustamine ja lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele, loetule emotsionaalse hinnangu andmine ja põhjendamine;</p> <p>19) rahvaluule põhiliikide ära tundmine ja tunnuste nimetamine: muinasjutt,</p>	
--	---	--

<p>Tekstilooime</p> <p>1) jutustab ja kirjutab loetust ning läbielatud sündmusest;</p> <p>2) jutustab tekstilähedaselt, kokkuvõtlikult kavapunktide järgi, märksõnaskeemi ja küsimuste toel;</p> <p>3) kirjutab nii koolis kui ka igapäevaelus käsitsi ja arvutiga jutustava teksti;</p> <p>4) kirjutab lühema tarbeteksti vastavalt kirjutamise eesmärgile, funktsioonile ja adressaadile;</p> <p>5) tunneb kirjutatavate teksti ülesehitust ja vormistustavasid;</p> <p>6) kirjutab eakohase pikkusega loovjutte küsimuste, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel;</p> <p>7) tunneb protsesskirjutamise etappe, täiendab oma tööd tagasiside põhjal;</p> <p>8) rakendab omandatud keeleteadmisi teksti kirjutamisel ja toimetamisel.</p>	<p>muistend, lühivormid (mõistatus, vanasõna, anekdoot).</p> <p>Tekstilooime</p> <p>1) ümberjutustamine ja ümberjutustuse kirjutamine: tekstilähedane, valikuline (mõne tegelase vaatepunktist), kokkuvõtlik, loov;</p> <p>2) loo ümberjutustamine uute tegelaste ja sündmuste lisamise või asendamisega;</p> <p>3) ümberjutustus kavapunktide, märksõnade ja küsimuste toel;</p> <p>4) aheljutustamine;</p> <p>5) fantaasialoo, muinasjutu või muistendi kirjutamine;</p> <p>6) lühemate tarbetekstide kirjutamine: seletus- ja veenmiskiri, e-kiri, teade;</p> <p>7) kirja esitav osa ja taustaosa;</p> <p>8) juhendavate tekstide kirjutamine: retsept, juhend või reeglistik;</p> <p>9) kiri, ümbriku vormistamine;</p> <p>10) protsesskirjutamine: kirjutamiseks valmistumine (märksõnad, idee- või mõtteskeem, sündmuste kaart), mustandite kirjutamine, tagasiside</p>	
--	--	--

<p>Keeleteadlikkus</p> <p>1) kirjeldab eesti keele häälikusüsteemi ja kaashäälikuühendi reeglit ja erandeid;</p> <p>2) järgib kirjutamisel õpitud häälikuõigekirjareegleid;</p> <p>3) eristab liitsõna täiend- ja põhiosa, liitsõna ja liitega sõna, aimab liitsõna tähendust täiend- ja põhiosa põhjal;</p> <p>4) selgitab sõna tähendust sõnastiku tähendusseletuse ja näidislausete põhjal;</p> <p>5) järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;</p> <p>6) eristab sõnu liigiti;</p> <p>7) oskab pöörata tegusõnu ainsuses ja mitmuses ning kasutada jaatavat ja eitavat kõnet tekstis;</p> <p>8) oskab määrata lauseliikmeid ja teab nende ülesannet lauses;</p>	<p>põhjal töö täiendamine, toimetamine, viimistlemine, avaldamine.</p> <p>Keeleteadlikkus</p> <p>1) häälikuõpetus ja õigekiri;</p> <p>2) helilised ja helitud häälikud;</p> <p>3) liidete <i>-gi</i> ja <i>-ki</i> õigekiri;</p> <p>4) täis- ja kaashäälikuühend, kaashäälikuühendi õigekiri, sulghäälik sõna keskel;</p> <p>5) tähtede <i>i</i> ja <i>j</i> õigekiri tegijanimedes ja liitsõnades;</p> <p><u>Sõnavaraõpetus</u></p> <p>1) liitsõnamoodustus: täiend- ja põhiosa, täiendi funktsioon liitsõnas;</p> <p>2) liitsõna tähendus, liitsõna ja liitega sõna erinevused;</p> <p>3) sõna tähenduse selgitamine oma sõnadega sõnastiku tähendusseletuse ja näidislausete põhjal (nii raamatu- kui ka veebivariandist).</p> <p><u>Vormiõpetus</u></p> <p>1) sõnaliigid ja nende funktsioon;</p> <p>2) jaatava ja eitava kõne kasutamine tekstis;</p>	
---	---	--

<p>9) moodustab ja kirjavahemärgistab lauseid õpitu piires korrektelt.</p>	<p>3) tegusõna ja selle pöörded, tegusõna pööramine ainsuses ja mitmuses;</p> <p>4) käändsõnad: nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna, käändsõna arv: ainsus ja mitmus;</p> <p>5) muutumatud sõnad: määrsõnad, hüüdsõnad, sidesõnad, kaassõnad.</p> <p><u>Lauseõpetus</u></p> <p>1) lause ja lauseliikmed: alus, öeldis, sihitis, määrus, nende ülesanne lauses kui tervikus;</p> <p>2) lihtsamad lause laiendamise võimalused.</p>	
<p>DIGIPÄDEVUSED</p>	<p>Serverisse sisse logimine ja parooli kasutamine. Tuttavate (nt <i>math99</i>, nutisport, <i>10monkeys</i> jne) keskkondade kasutamine. Stuudiumi kasutamine, <i>Word</i>'is tekstilooime ja e-kirja vormistamine, saatmine.</p>	
<p>SEOS LÕIMINGUPLAANIGA</p>	<p>Kohtumine kirjanikuga – emakeele ja kultuuri väärtustamine. Õpib tundma kultuuri eriilminguid.</p> <p>Teatrikülastus - õpib tundma kultuuri eriilminguid: draamakunst.</p> <p>Raamatukogu tunnid - õpib valima raamatuid ja neid iseseisvalt leidma.</p> <p>Osalemine Nutispordi võistlustel</p>	

